

C/2025/5111

22.9.2025

ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO

z dnia 27 czerwca 2025 r.

**zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej
wzajemności środków polityki makroostrożnościowej**

(ERRS/2025/4)

(C/2025/5111)

RADA GENERALNA EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽¹⁾, w szczególności art. 3 oraz art. 16–18,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE ⁽²⁾, w szczególności tytuł VII rozdział 4 sekcję I,

uwzględniając decyzję Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2011/1 z dnia 20 stycznia 2011 r. ustanawiającą regulamin Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽³⁾, w szczególności art. 18–20,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zapewnienia skutecznych i spójnych krajowych środków polityki makroostrożnościowej istotne jest uzupełnienie uznawania wymaganego na podstawie prawa Unii dobrowolną wzajemnością.
- (2) Zasady dotyczące dobrowolnej wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej określone w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 ⁽⁴⁾ mają zapewniać, aby wszelkie środki polityki makroostrożnościowej oparte na ekspozycji aktywowane w jednym państwie członkowskim były odwzajemniane w pozostałych państwach członkowskich.
- (3) W dniu 10 marca 2022 r. ⁽⁵⁾ Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin), działając jako wyznaczony organ niemiecki do celów art. 133 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE, powiadomił Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) o swoim zamiarze uruchomienia sektorowego bufora ryzyka systemowego (sSyRB) w wysokości 2 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji, zarówno detalicznych, jak i niedetalicznych, wobec osób fizycznych oraz wszystkich ekspozycji wobec osób prawnych, które są zarówno zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech, jak i w odniesieniu do których uznaje się, że zabezpieczenie to zmniejsza wymogi nadzorcze w zakresie funduszy własnych, mającego zastosowanie od dnia 1 lutego 2023 r. zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE. BaFin przedłożył ERRS także wniosek o zapewnienie wzajemności w odniesieniu do sSyRB na podstawie art. 134 ust. 5 dyrektywy 2013/36/UE.
- (4) W dniu 27 lipca 2022 r. ERRS przyjęła zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2022/4 ⁽⁶⁾ mające na celu ujęcie sSyRB aktywowanego przez BaFin w wykazie środków polityki makroostrożnościowej, których odwzajemnienie zaleca się na podstawie zalecenia ERRS/2015/2.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj>.

⁽²⁾ Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

⁽³⁾ Dz.U. C 58 z 24.2.2011, s. 4.

⁽⁴⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 97 z 12.3.2016, s. 9).

⁽⁵⁾ Pierwsze powiadomienie zostało przesłane ERRS w dniu 24 lutego 2022 r. W dniu 10 marca 2022 r. ERRS otrzymała zaktualizowaną wersję powiadomienia.

⁽⁶⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2022/4 z dnia 2 czerwca 2022 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 286 z 27.7.2022, s. 1).

- (5) W dniu 31 marca 2025 r.⁽⁷⁾ BaFin, działając jako wyznaczony organ do celów art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, powiadomił ERRS, że dokonał ponownej kalibracji sSyRB, zmieniając poziom istniejącego sSyRB na 1 % dla wszystkich ekspozycji, zarówno detalicznych, jak i niedetalicznych, wobec osób fizycznych oraz wszystkich ekspozycji wobec osób prawnych, które są zarówno zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech, jak i w odniesieniu do których uznaje się, że zabezpieczenie to zmniejsza wymogi nadzorcze w zakresie funduszy własnych. BaFin zwrócił się również do ERRS z wnioskiem o zalecenie wzajemności w odniesieniu do środka polityki makroostrożnościowej, o którym mowa powyżej, na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, zgodnie z art. 134 ust. 5 dyrektywy 2013/36/UE.
- (6) Wzajemność w odniesieniu do makroostrożnościowych wymogów kapitałowych aktywowanych przez organy innych państw członkowskich, na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, niezależnie od tego, czy dane ekspozycje są posiadane przez jednostki zależne, oddziały, czy wynikają z bezpośredniego udzielania kredytów transgranicznych, ogranicza przenoszenie działalności i arbitraż regulacyjny, przeciwdziała ryzyku systemowemu, a tym samym wspiera ogólną skuteczność polityki makroostrożnościowej poprzez zapewnienie, aby zwiększone ryzyko było uwzględniane nie tylko w państwie członkowskim, które wprowadziło dany SyRB, ale również w innych państwach członkowskich, w których grupy bankowe są narażone na to zwiększone ryzyko. Uznawanie powinno zatem również mieć na celu zapewnienie wystarczającej odporności grup bankowych narażonych na to ryzyko systemowe. W związku z tym makroostrożnościowe wymogi kapitałowe wynikające z decyzji o uznawaniu środków polityki makroostrożnościowej innych państw członkowskich powinny być zasadniczo stosowane na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.
- (7) W celu uznawania niemieckiego wskaźnika sSyRB zgodnie z wnioskiem BaFin odpowiednie właściwe lub wyznaczone organy innego państwa członkowskiego mogą ustanowić wskaźnik SyRB zgodnie z art. 133 ust. 4 oraz art. 134 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE.
- (8) Zgodnie z art. 134 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE uznawanie zmiany niemieckiego wskaźnika sSyRB, której dotyczyło powiadomienie, przez inne państwa członkowskie miałyby zastosowanie do zlokalizowanych w Niemczech ekspozycji instytucji działających na podstawie zezwolenia wydanego w odwzajemniających państwach członkowskich.
- (9) Zgodnie z art. 133 ust. 4 dyrektywy 2013/36/UE wskaźnik SyRB może być stosowany na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej lub skonsolidowanej. W związku z tym uznawanie wskaźnika SyRB ustanowionego przez inne państwo członkowskie wiąże się z możliwością zastosowania wskaźnika SyRB do wszystkich ekspozycji na zasadzie skonsolidowanej (w tym ekspozycji posiadanych za pośrednictwem jednostek zależnych zlokalizowanych w innym państwie członkowskim).
- (10) Odstępstwo od ogólnego podejścia polegającego na stosowaniu uznanego niemieckiego środka polityki makroostrożnościowej na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej może być uzasadnione w niektórych przypadkach, na przykład gdy odwzajemniające organy uznają, że te ryzyka systemowe są już odpowiednio ograniczane przez istniejące wymogi stosowane w państwie członkowskim, w którym dany środek jest uznawany.
- (11) W zaleceniu ERRS/2015/2, zmienionym zaleceniem ERRS/2017/4⁽⁸⁾, zaleca się, aby odpowiedni organ aktywujący środek polityki makroostrożnościowej, przedkładając ERRS wniosek o wzajemność, zaproponował próg istotności, poniżej którego ekspozycję pojedynczego dostawcy usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w którejś ekspozycji polityki makroostrożnościowej jest stosowany przez organ aktywujący, można uznać za nieistotną. ERRS może zalecić inny próg, jeśli uzna to za konieczne.
- (12) W następstwie otrzymanego w dniu 31 marca 2025 r. niemieckiego wniosku o odwzajemnienie środka przez pozostałe państwa członkowskie oraz w celu zapobieżenia urzeczywistnieniu się negatywnych skutków transgranicznych w postaci przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego, które mogłyby wynikać z wdrożenia środka polityki makroostrożnościowej, który będzie miał zastosowanie w Niemczech, Rada Generalna ERRS postanowiła utrzymać środek, którego dotyczyło powiadomienie z dnia 31 marca 2022 r., zmieniony w następstwie powiadomienia BaFin z dnia 18 lipca 2025 r., w wykazie środków polityki makroostrożnościowej, w odniesieniu do których zaleca się zapewnienie wzajemności na podstawie zalecenia ERRS/2015/2, oraz zalecić wzajemność wspomnianego wyżej środka na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej zgodnie z wnioskiem o wzajemność otrzymanym od BaFin. Rada Generalna ERRS postanowiła również w dalszym ciągu zalecać właściwy dla instytucji próg istotności w wysokości 10 mld EUR. Odpowiednie organy odwzajemniające ten

⁽⁷⁾ Pierwsze powiadomienie zostało przesłane ERRS w dniu 31 marca 2025 r. W dniu 16 maja 2025 r. ERRS otrzymała zaktualizowaną wersję powiadomienia.

⁽⁸⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2017/4 z dnia 20 października 2017 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 431 z 15.12.2017, s. 1).

środek mogą zwolnić instytucje z wymogu w zakresie bufora ryzyka systemowego, pod warunkiem że odnośne ekspozycje nie przekraczają 10 mld EUR. Zgodnie z zaleceniem dotyczącym zapewnienia wzajemności na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, ocena istotności powinna być również przeprowadzana na każdym z tych poziomów. W przypadku oceny na poziomie skonsolidowanym i subskonsolidowanym w odniesieniu do mającego zastosowanie progu istotności należy mierzyć całkowite ekspozycje (w tym ekspozycje wynikające z oddziałów, bezpośrednich kredytów transgranicznych i jednostek zależnych).

(13) Zalecenie ERRS/2015/2 powinno zatem zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

ZMIANY

W zaleceniu ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w sekcji 1 w zaleceniu C(1) postanowienie dotyczące środka wprowadzonego przez Niemcy otrzymuje brzmienie:
„— wskaźnik bufora ryzyka systemowego wynoszący 1 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji, zarówno detalicznych, jak i niedetalicznych, wobec osób fizycznych oraz wszystkich ekspozycji wobec osób prawnych, które są zarówno zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech, jak i w odniesieniu do których uznaje się, że zabezpieczenie to zmniejsza wymogi nadzorcze w zakresie funduszy własnych.”;
- 2) w załączniku wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego zalecenia.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 27 czerwca 2025 r.

W imieniu Rady Generalnej ERRS
Szef Sekretariatu ERRS
Francesco MAZZAFERRO

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do zalecenia ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w postanowieniach dotyczących Niemiec sekcja zatytułowana „I. Opis środka” otrzymuje brzmienie:

„I. Opis środka

1. Niemiecki środek, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego na poziomie 1 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji, zarówno detalicznych, jak i niedetalicznych, wobec osób fizycznych i prawnych, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech.

- 1a. Środek ten stosuje się na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.”;

- 2) w postanowieniach dotyczących Niemiec sekcja zatytułowana „II. Wzajemność” otrzymuje brzmienie:

„II. Wzajemność

2. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły odwzajemnienie niemieckiego środka poprzez zastosowanie go do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie.

3. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek najszybciej, jak to możliwe, i nie później niż trzy miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

- 4a. W następstwie wniosku BaFin zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do środka niemieckiego poprzez zastosowanie go na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej, z zastrzeżeniem wyniku oceny, o której mowa w ust. 5a.”;

- 3) w postanowieniach dotyczących Niemiec sekcja zatytułowana „III. Próg istotności” otrzymuje brzmienie:

„III. Próg istotności

5. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady de minimis przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje kredytowe mogą być zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, o ile ich odnośne ekspozycje sektorowe nie przekraczają 10 mld EUR. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.

- 5a. Próg istotności ocenia się na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej. W odniesieniu do oceny progu istotności na zasadzie skonsolidowanej przy obliczaniu ekspozycji ocenianych względem progu istotności uwzględnia się wszystkie ekspozycje posiadane za pośrednictwem oddziałów, w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych i za pośrednictwem jednostek zależnych.

6. Odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 10 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

7. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Niemczech, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środka wprowadzonego w Niemczech. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Niemcy, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy zalecany próg istotności.”.